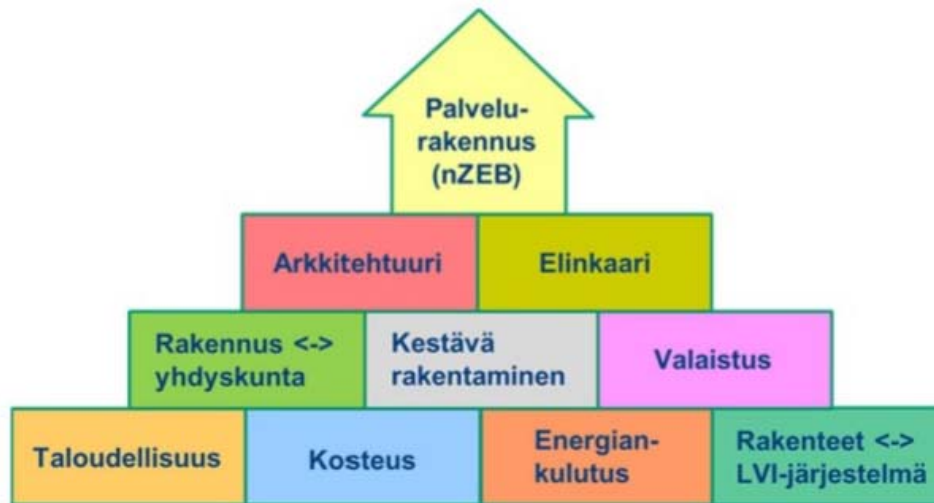

Toimivuustarkastelut kunniaan!

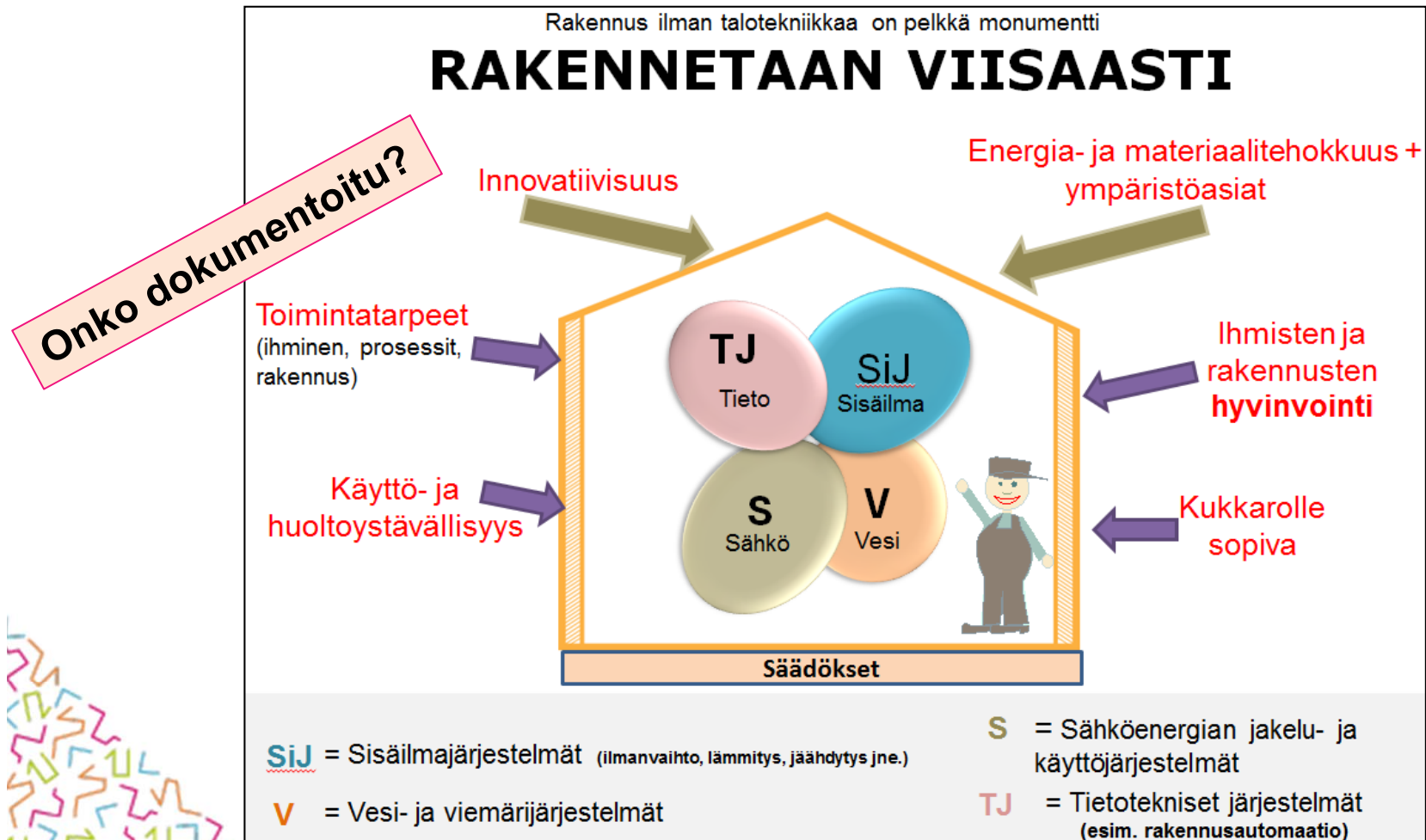
Pirkko Pihlajamaa, TAMK

LVI-lehtori, dipl.ins

Pirkko Pihlajamaa 26.1.2017

Tavoitteena lienee toimivaksi suunniteltu, toteutettu ja käytetty rakennus

Pirkko Pihlajamaa 26.1.2017

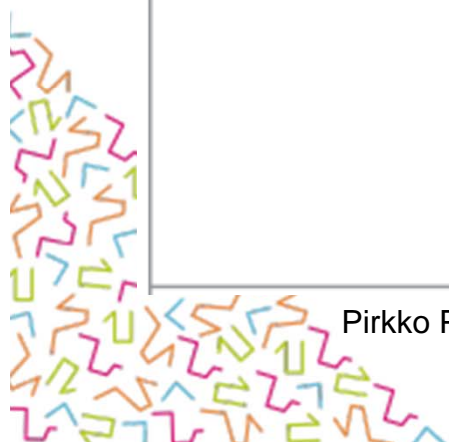
TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

TAPRE-TUOTE: Treen ja Treen kaupunkiseudun, srk + muiden kuntien palvelurakennukset energiatehokkaiksi	
RAKENNUKSEN (TALO TEKNIIKAN) TOIMIVUUSTARKASTELU	
Kuka tekee	hankkeeseen ryhtyvä tai hänen palkkaamansa asiantuntija
Kenelle ja mihin tarkoitettu	<ul style="list-style-type: none"> – <u>Varmistaa, että uudis- tai korjausrakennuskohde vastaa mahdollisimman hyvin rakennuksen todellisen käytön tarpeita erityisesti sisäympäristön suhteen ja että rakennus on hyvä käyttää ja huoltaa ja että sen energiatehokkuus vastaa asetettuja tavoitteita.</u> – Toimivuustarkastelun osapuolia ovat mm. toimivuustarkastelun vetäjä, rakennuksen käytöstä ja huollosta vastaavat, rakennuksen käyttäjät, suunnittelijat ja urakoitsijat. – Toimivuustarkastelu tehdään vastaanottomenettelyiden ja käyttöönoton jälkeen 3-24 kuukauden aikana.
Käyttjävaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> – Toimivuustarkastelun vetäjän/vetäjien tulee tuntea talotekniikkaa, energiatehokkuuteen ja sisäympäristöön vaikuttavia tekijöitä ja rakennuksen käyttöä ja huoltoa. Vetäjällä voi olla avustajia esim. huollon arvioinnissa. – Tekijöillä on oltava raportointivalmiudet.
Resurssitarve	<ul style="list-style-type: none"> – Toimivuustarkastelun vetäjän ajankäyttö pienissä ja yksinkertaisissa kohteissa on muutamasta päivästä viikkoon ja vaativissa ja isoissa kohteissa muutamia viikkoja tai kuukausia. Suunnittelijoiden ja urakoitsijoiden on osallistuttava toimivuustarkastelun aloitus- ja päätöskokoukseen. Lisäksi heidän on autettava vetäjiä tarpeellisessa määrin. Arvio urakkasummasta on 0,1 - 3 % ja suunnittelijoilla muutamia päiviä. Tarve on kuitenkin tapaus- ja toimivuustarkastelun laajuuskohtainen. – Rakennuksen käyttäjät ja käyttö- ja huoltohenkilökunta osallistuvat toimivuustarkasteluun.

Pilotoitu COMBIssa

Pirkko Pihlajamaa 26.1.2017

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

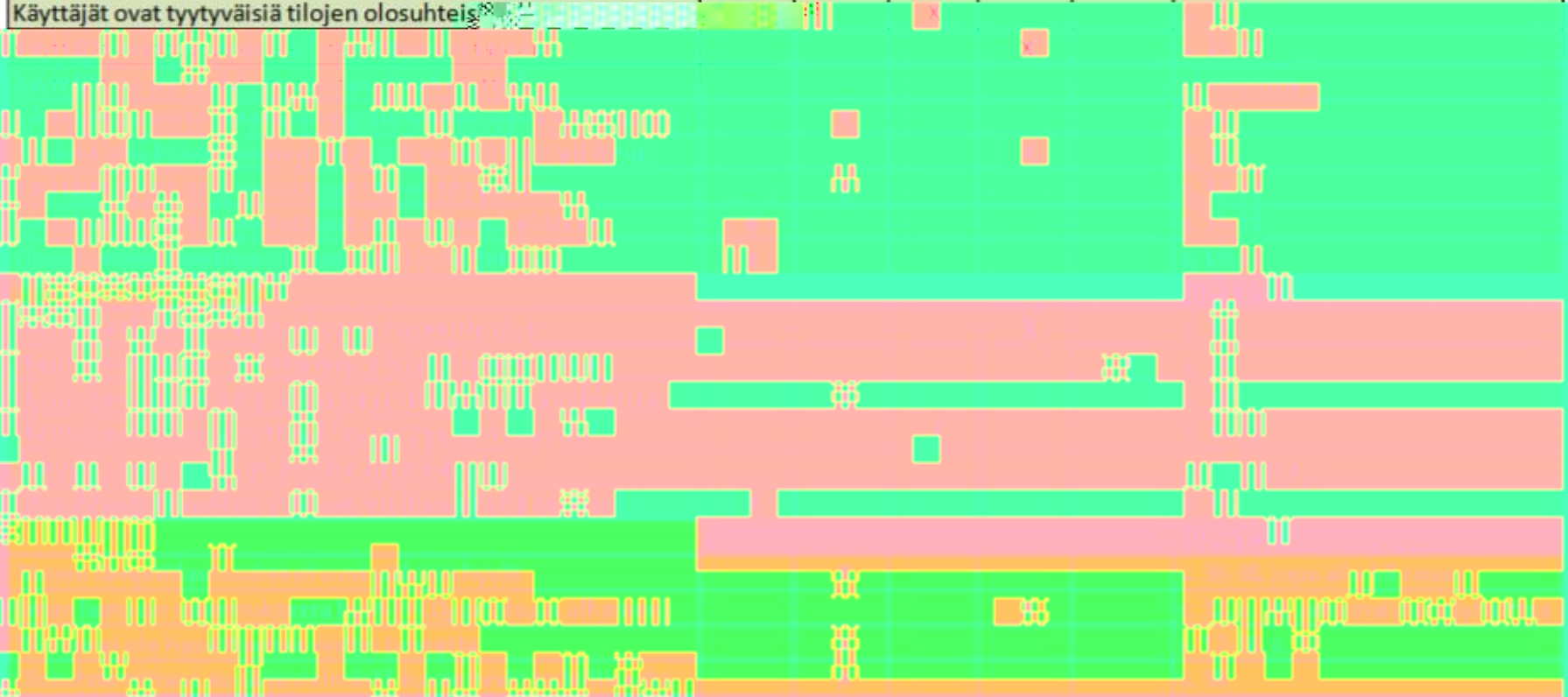
vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Yksinkertaiset **toimivuustarkastelutaulukot** (esim. 1 A4-arkki) antaisivat niin kiinteistön pitäjille kuin käyttäjillekin nopeasti yleiskäsityksen siitä, miten toimivasta, energiatehokkaasta ja terveellisestä kiinteistöstä kulloinkin on kyse **Kehitetään viestintää!**

Alla on esimerkkinä yhden uudehkon päiväkodin toimivuustarkasteluraportin 2016 ensiversio taulukosta:

	täysin eri mieltä				täysin samaa mieltä	
Väittämät eri osapuolille ja toimivuustarkastusten arvio	1	2	3	4	5	Tarketietoa
KÄYTTÄJÄT						Suvi Virta
Käyttäjät ovat tyytyväisiä tilojen olosuhteisiin						

Ote Suvi Virran opinnäytetyöstä, 2016: Talotekniikan toimivuus viidessä COMBI-hankkeen case-kohteessa

...jatkuu edelliseltä kalvolta:

ILMANVAIHTO					Suvi Virta
Ilman vaihtuvuus on kohteessa tarpeeseen nähden sopiva				X	s. 38, matala CO ₂ -pitoisuus
Ilman jako on onnistunut ja hajut eivät leviä			X		s. 36, veto
Ilmanvaihdon käyntiajat ja tasot ovat kohteissa harkitun sopivat			X		s. 37
TALOTEKNIIKAN TOIMIVUUS (LVI)					Suvi Virta
Talotekniikka on pääosin hyvin huollettavissa				X	
Huonesäätimien käytettävyys on hyvä			X		s. 73-74
Lämpötilan huonesäätimet toimivat moitteettomasti		X			s. 35-36
Ilmanvaihtojärjestelmät toimivat halutulla tavalla				X	s. 36, LTO:n lämpötilahyötysuhteet
Lämmitysjärjestelmät toimivat halutulla tavalla			X		s. 34-35
Jäähdytysjärjestelmät toimivat halutulla tavalla				X	ei havaittu puutteita
Käyttövesijärjestelmät toimivat halutulla tavalla				X	ei havaittu puutteita
Viemärointijärjestelmät toimivat halutulla tavalla			X		s. 38
Vikailmoitusjärjestelmät toimivat halutulla tavalla				X	s. 33-34
ENERGIANKULUTUKSEN SEURANTA YM.					Suvi Virta
Huoltohenkilökunnan on helppo seurata energiankulutusta			X		s. 37, ei seuraa
Käyttäjien on helppo seurata energiankulutusta	X				s. 37
Energiankulutuksen tavoitearvot ovat huoltomiehellä tiedossa	X				s. 37
Rakentamisvaiheen TaTe-valvonta on ollut kattavaa					ei tiedossa
TALOTEKNIIKAN TOIMIVUUS (Sähkö)					Aki Kortetmäki
Valaistuksen teho koetaan riittäväksi			x		s.75
Valaistuksen ohjauksen käytettävyys on hyvä			x		s.73
Automaatiojärjestelmän valvomo toimii halutulla tavalla				x	ei havaittu puutteita
Automaatiojärjestelmän liitännät toimivat halutulla tavalla			x		s.72
Muut sähkötekniset ratkaisut toimivat halutulla tavalla				x	s.72
Lisäksi tilojen SIIVOTTAVUUS-arviointi					
					KEHITTÄMISTARVETTA
					ASIAT MELKO HYVIN

Ote Suvi Virran opinnäytetyöstä, 2016: Talotekniikan toimivuus viidessä COMBI-hankkeen case-kohteessa

Pirkko Pihlajamaa 26.1.2017

TAMK TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

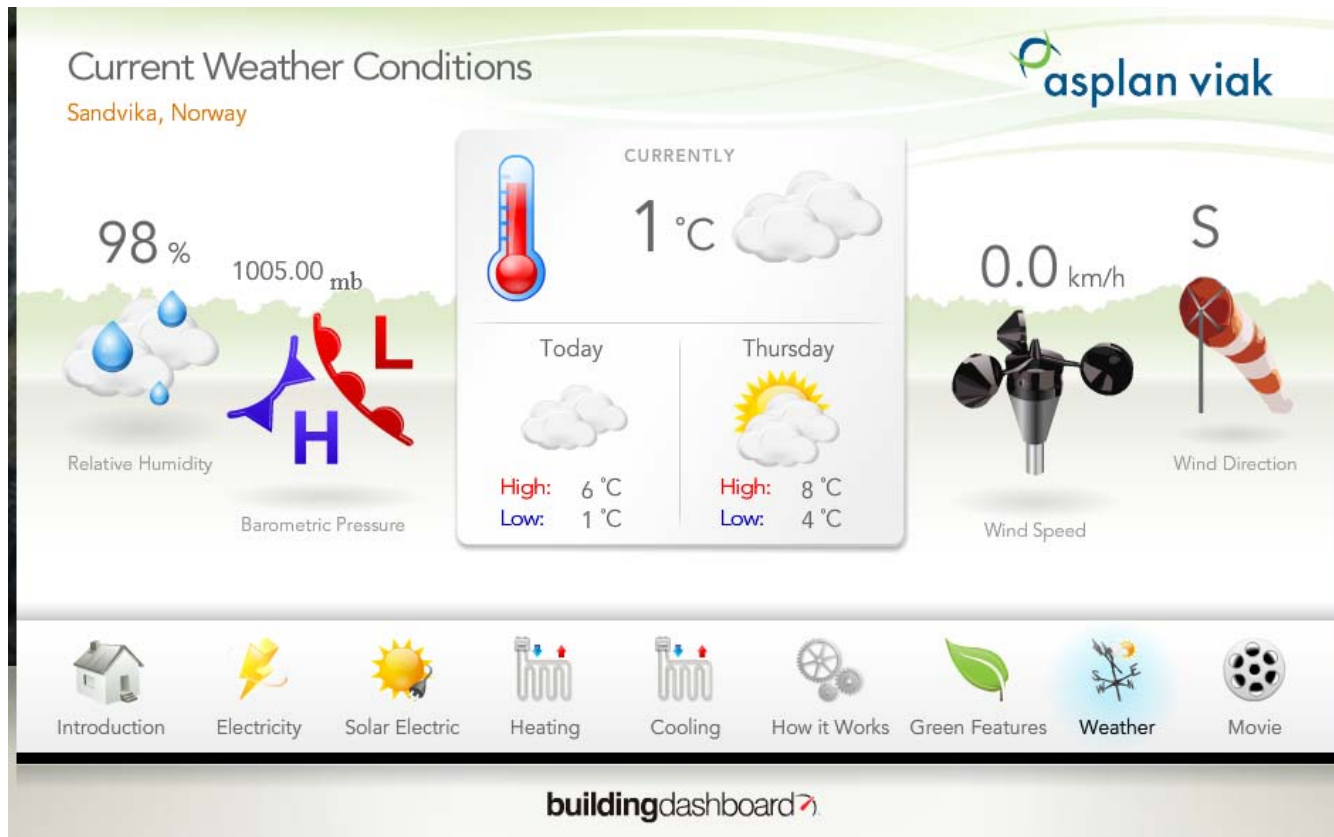
Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

AJATTELUTAVAN LAAJENTAMISTARVETTA ILMASSA: Olemme kiinnostuneita ulkoilman olosuhteista usein tietämättä, millaiset ovat olosuhteet sisällä.

JATKO: Näytetään jatkossa käyttäjillekin niin energiankulutus kuin sisäolosuhteetkin, iloitaan hyvistä tuloksista ja korjataan huonot viivyttämättä.

COMBI-excursiolta terveiset: Ulko-olosuhteet näytetään tässä hyvin, muttei ollenkaan sisäolosuhteita !!!

kuvalähde: <http://buildingdashboard.com/clients/powerhouse/kjorbo/>

Pirkko Pihlajamaa 26.1.2017

TAMK TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

